

سروشاخ شدن با کنکور

- خلاصه مطالب دروس

- جزوات برترین اساتید

- ارایه فصلنامه کنکوری

- مثالویر کنکور

- اخبار کنکوری

سروشاخ شدن با کنکور

www.konkoori-blog.ir

جدول های مهم و کلیدی شیمی دبیرستان در کنکور

با سلام خدمت شما دوستان عزیز، حتماً می دانید که مرور مطالب مهم و کلیدی چقدر مهم است. به همین دلیل در این قسمت تلاش کردم تا مطالب مهم و کلیدی مانند گروه های عاملی، خواص تناوبی و..... را در قالب جدول هایی ساده و قابل مرور ارائه دهم تا به راحتی این مطالب ارزشمند را مرور کرده، بخاطر بسپارید و البته در جلسه کنکور استفاده کنید.

جدول (۱): یون‌های پرتوهای حاصل از مواد پرتوزا

نام پرتو	جنس	جرم	بار	قدرت نفوذ	سمت و میزان انحراف در میدان
α	هسته اتم هلیم	4H یا ^2p+2n	$+^2He^{2+}$	کم	به سمت قطب منفی اما کم
β	الکترون	هم جرم الکترون (کم)	$-e^-$	زیاد	به سمت قطب مثبت اما زیاد
γ	امواج الکترومغناطیس	بسیار ناچیز	خنثی	بسیار زیاد	بدون انحراف

جدول (۲): ویژگیهای ذرات زیر انتزاع

نام ذره	نماد	بار الکتریکی	جرم (amu)	جرم (g)
الکترون	e^-	-1	0/0005	$9/10^9 \times 10^{-28}$
پروتون	p^+	+1	1/0073	$1/673 \times 10^{-24}$
نوترون	n^0	خنثی	1/0087	$1/675 \times 10^{-24}$

جدول (۳): عناصر ناشاخته ای که منابع خواص آنها را پیش بینی کرد

عنصر پیش بینی شده	نام عنصر سال کشف	خواص	پیش بینی شده	مشاهده شده
اکا آلومینیم	گالیم ۱۸۷۵	چگالی نقطه ذوب فرمول اکسید	۶ g.ml ⁻¹ کم Ga_3O_2	$5/96$ g.ml ⁻¹ $30^{\circ}C$ Sc_3O_2
اکا بور	اسکاندیم ۱۸۷۷	چگالی فرمول اکسید انحلال پذیری اکسید	$3/5$ g.ml ⁻¹ Eb_3O_2 در اسید حل می شود	$3/86$ g.ml ⁻¹ Sc_3O_2 در اسید حل می شود
اکا سیلیسیم	ژرمانیم ۱۸۸۶	نقطه ذوب چگالی رنگ فرمول اکسید چگالی اکسید فرمول نمک کلردار آن	زیاد $5/5$ g.ml ⁻¹ خاکستری تیره EsO_2 $4/7$ g.ml ⁻¹ $GeCl_4$	$900^{\circ}C$ $5/42$ g.ml ⁻¹ سفید مایل به خاکستری GeO_2 $4/7$ g.ml ⁻¹ $GeCl_4$

جدول (۴): پیش پنی خصلت پیوند

خصلت پیوند	اختلاف الکترونگاتیوی
کووالانسی ناقطبی	۰/۰ تا ۰/۴
مرز قطبی و ناقطبی	۰/۴
کووالانسی قطبی	۰/۷ تا ۱/۷
مرز قطبی و یونی	۱/۷
عدمتاً یونی	>۱/۷

بسته آموزشی:

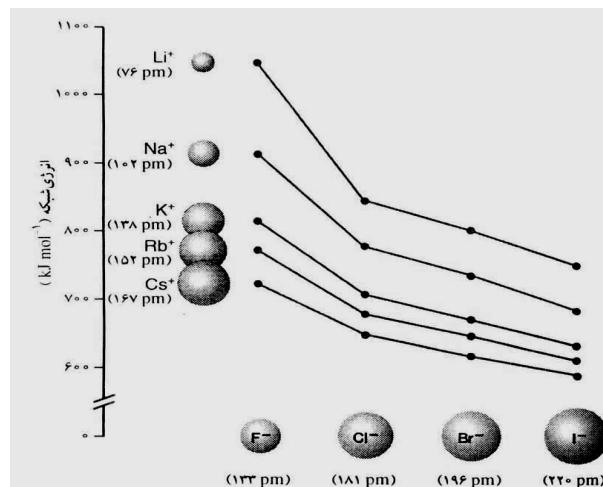
نکات مهم در مورد جدول تناوبی

- ۱- دو عنصر لantan و اكتینیم به ترتیب سرگروه لantanیدها و اكتینیدها هستند، اما خودشان جزو عناصر واسطه خارجی(دسته d) بوده و جزو لantanیدها و اكتینیدها نیستند.
- ۲- درین عنصر اصلی، گروه اول و دوم و در بین عناصر واسطه گروه سوم با ۳۲ عنصر جزو طولانی ترین گروهها هستند و در کل جدول نیز گروه سوم طولانی ترین گروه است.
- ۳- اولین عنصری که لایه سوم یا لایه M آن با ۱۸ الکترون پر می شود، عنصر Cl_{II} است و اولین عنصری که لایه سوم آن دارای ۱۳ الکترون است، عنصر کروم است. اما در تناوب چهارم، آرایش لایه سوم دو عنصر بصورت $3d^5 3s^2 3p^6$ وجود دارد.
- ۴- در تناوب چهارم تراز ۴S، ۱۵ عنصر کاملاً پر بوده و ۳ عنصر نیز دارای یک الکترون در این تراز هستند. که عبارتند از مس، کروم و پتاسیم.
- ۵- شبه فلزات جدول تناوبی جزو عناصر دسته P بوده و می توانند ۱ الی ۴ الکترون در این تراز داشته باشند.
- ۶- در تمامی گروههای جدول تناوبی خصلت فلزی از بالا به پایین گروه در حال افزایش است. بنابراین در فلزات از بالا به پایین گروه، فعالیت شیمیایی بیشتر می شود. مانند گروه اول یا دوم جدول تناوبی. اما درنافلزات از بالا به پایین گروه، فعالیت شیمیایی عناصر کاهش می یابد. مانند هالوژن ها.
- ۷- تمامی اكتینیدها پرتوزا هستند، اما در لantanیدها برخی پرتوزا بوده و برخی پایدار هستند.
- ۸- در کل جدول تناوبی، تناوب اول با دو عنصر، کوتاهترین تناوب جدول تناوبی و تناوب ششم با ۳۲ عنصر (شامل دریف ۶ + لantanیدها و اكتینیدها)، طولانی ترین تناوب جدول تناوبی است.
- ۹- تناوب هفتم جدول تناوبی ناقص است و در این تناوب هیچ عنصری از گروههای ۱۳ تا ۱۸ وجود ندارد.
- ۱۰- در جدول تناوبی دو عنصر فلز جیوه و نافلز برم به حالت مایع هستند. پنج عنصرفلوئور ($\text{F}_{\text{II(g)}}$)، کلر ($\text{Cl}_{\text{I(g)}}$)، هیدروژن ($\text{H}_{\text{I(g)}}$)، نیتروژن ($\text{N}_{\text{II(g)}}$) و اکسیژن ($\text{O}_{\text{II(g)}}$) به همراه گازهای نجیب، گازی شکل بوده و بقیه عناصر جدول تناوبی جامد هستند.
- ۱۱- گروههای ۱۴، ۱۵ و ۱۶ جدول تناوبی دارای هر سه دسته عناصر فلز، نافلز و شبه فلز هستند.
- ۱۲- بطور کلی عناصر گروه اول (فلزات قلیایی)، عناصر گروه دوم (فلزات قلیایی گاگن)، هیدروژن و هلیم جزو عناصر دسته S هستند.
- ۱۳- به جز تناوب اول، هر تناوب از جدول تناوبی با یک فلز قلیایی شروع می شود و به یک گاز نجیب ختم می شود. بنابراین در یک دوره خصلت فلزی از چپ به راست کاهش یافته و خصلت نافلزی افزایش می یابد.

جدول (۵): تأثیر اندازه شماخ یون در شبکه بلور (هرف یارگیری روند است نه فقط اعداد)

انرژی شبکه بلور هالید های فلزات قلیاً

یون هالید یون قلز قلیاً بی	F ⁻	Cl ⁻	Br ⁻	I ⁻
Li ⁺	۱۰۳۶	۸۵۳	۸۰۷	۷۵۷
Na ⁺	۹۲۴	۷۸۷	۷۴۷	۷۰۴
K ⁺	۸۲۱	۷۱۵	۶۸۲	۶۴۹
Rb ⁺	۷۸۵	۶۸۹	۶۶۰	۶۳۰
Cs ⁺	۷۴۰	۶۵۹	۶۳۱	۶۰۴

جدول (۶): تأثیر اندازه بار یون بر انرژی شبکه بلور (هرف یارگیری روند است نه فقط اعداد)

انرژی شبکه بلور یونهای با مقدار بار الکتریکی متفاوت

آئیون کاتیون	F ⁻	O ^{²-}
Na ⁺	۹۲۳	۲۴۸۱
Mg ^{²+}	۲۹۵۷	۳۷۹۱
Al ^{³+}	۵۴۹۲	۱۵۹۱۶

جدول (۷): روند تغییرات خواص تناوبی:

در یک دوره از چپ به راست کاهش می‌یابد.	در یک گروه از بالا به پایین افزایش می‌یابد.	خواص تناوبی شعاع اتمی
در فلزات کاهش اما در نافلزات افزایش می‌یابد.	در فلزات افزایش اما در نافلزات کاهش می‌یابد.	واکنش‌پذیری الکترونگاتیوی
افزایش می‌یابد.	کاهش می‌یابد.	انرژی نخستین یونش
در حالت کلی افزایش می‌یابد.	کاهش می‌یابد.	خاصیت فلزی
کاهش می‌یابد.	افزایش می‌یابد.	خاصیت نافلزی
افزایش می‌یابد.	کاهش می‌یابد.	

جدول (۸): گروه‌های عاملی:

آمین	استر	کربوکسیلیک اسید	کتون	آلدهید	اتر	الکل	خانواده
$-\text{NH}_2$	$\begin{matrix} \text{O} \\ \parallel \\ -\text{C}-\text{O}- \end{matrix}$	$\begin{matrix} \text{O} \\ \parallel \\ -\text{C}-\text{OH} \end{matrix}$	$\begin{matrix} \text{O} \\ \parallel \\ -\text{C}- \end{matrix}$	$\begin{matrix} \text{O} \\ \parallel \\ -\text{C}-\text{H} \end{matrix}$	$-\text{O}-$	$-\text{OH}$	گروه عاملی
$\text{R}-\text{NH}_2$	$\begin{matrix} \text{O} \\ \parallel \\ \text{H} \text{ یا } \text{R}-\text{C}-\text{O}-\text{R}' \end{matrix}$	$\begin{matrix} \text{O} \\ \parallel \\ \text{H} \text{ یا } \text{R}-\text{C}-\text{OH} \end{matrix}$	$\begin{matrix} \text{O} \\ \parallel \\ \text{R}-\text{C}-\text{R}' \end{matrix}$	$\begin{matrix} \text{O} \\ \parallel \\ \text{H} \text{ یا } \text{R}-\text{C}-\text{H} \end{matrix}$	$\text{R}-\text{O}-\text{R}'$	$\text{R}-\text{OH}$	فرمول عمومی

جدول (۹): تعیین شکل هندسی و زاویه پیوندی:

مثال	زاویه پیوندی	شکل هندسی	نوع قلمرو	تعداد قلمرو اتم مرکزی
CO_2	180°	خطی	هر دو پیوندی	دو قلمرو
SO_3	120°	مسطح مثلثی	هر سه پیوندی	سه قلمرو
SO_2	$<120^\circ$	خمیده	دو پیوندی و یک ناپیوندی	
CH_4	$109/5^\circ$	چهار وجهی	هر چهار پیوندی	
NH_3	$<109/5^\circ$	هرمی	سه پیوندی و یک ناپیوندی	
H_2O	105°	خمیده	دو پیوندی و دو ناپیوندی	چهار قلمرو

جدول (۱۰): تعیین علامت ΔE با توجه به w و q :

علامت ΔE	w	q
+	+	+
-	-	-
به مقدار عددی q و w بستگی دارد.	+	-
به مقدار عددی q و w بستگی دارد.	-	+

جدول (۱۱): مقایسه ΔE و ΔH

نوع فرایند	علامت ΔV	علامت W	مقایسه ΔE و ΔH	مقایسه ΔE و ΔH مولهای گازی در واکنش دهنده ها و فراورده ها
گرمایشی	-	+	$\Delta H < \Delta E$	تعداد مولهای گازی واکنش دهنده ها بیشتر از فراورده ها است.
گرمایشی	+	-	$\Delta H > \Delta E$	تعداد مولهای گازی واکنش دهنده ها کمتر از فراورده ها است.
گرمایشی	-	-	$\Delta H > \Delta E$	تعداد مولهای گازی واکنش دهنده ها بیشتر از فراورده ها است.
گرمایشی	+	-	$\Delta H < \Delta E$	تعداد مولهای گازی واکنش دهنده ها کمتر از فراورده ها است.
گرمایشی یا گرماده	•	•	$\Delta H = \Delta E$	تعداد مولهای گازی واکنش دهنده ها با فراورده ها برابر است. یا سیستم تنها از مواد جامد و مایع تشکیل شده است.

جدول (۱۲): نقش آنتالپی و آنتروپی در پیشگویی جهت انجام یک واکنش:

ΔH	ΔS	نحوه انجام واکنش	مثال
- (مساعد)	+ (مساعد)	همیشه خودبخودی است	واکنش پتانسیم با آب
- (نامساعد)	- (نامساعد)	در دماهای پایین خودبخودی است	مایع کردن بخار آب
+ (نامساعد)	- (نامساعد)	هر گز خودبخودی نیست	عکس واکنش سوختن اتانول
+ (نامساعد)	+ (مساعد)	در دماهای بالا خودبخودی است	ذوب شدن یخ

جدول (۱۳): پیشگویی خودبخودی و غیر خودبخودی یک فرآیند از رابطه $\Delta G = \Delta H - T\Delta S$

ΔH	ΔS	ΔG	خودبخودی یا غیر خودبخودی
-	+	-	در تمام دماها خودبخودی است.
+	-	+	در تمام دماها غیر خودبخودی است.
-	-	-	در دماهای پایین خودبخودی است.
-	-	+	در دماهای بالا خودبخودی نیست.
+	+	+	در دماهای پایین خودبخودی نیست.
+	+	-	در دماهای بالا خودبخود است.

جدول (۱۴): قواعد اتحالات بذری ترکیبات یونی در آب:

جزء هنگامیکه با این یونها همراه باشند.	ترکیبهای دارای این یونها در آب محلول هستند.
---	NH_4^+ (آمونیوم) و کاتیون فلزات قلیایی
---	NO_3^- (نیتراتها) و ClO_4^- (کلراتها)
Ag^+ , Hg^{2+} , Cu^+ , Pb^{2+}	I^- , Br^- , Cl^- (کلریدها، بر میدها و یدیدها)
Ba^{2+} , Hg^{2+} , Ca^{2+} , Pb^{2+} , Sr^{2+}	SO_4^{2-} (سولفاتها)

جزء هنگامیکه با این یونها در آب نا محلول هستند.	ترکیبهای دارای این یونها در آب نا محلول هستند.
NH_4^+ (کاتیون فلزات قلیایی) و CO_3^{2-} (کربناتها) و PO_4^{3-} (فسفاتها)	NH_4^+ (کاتیون فلزات قلیایی) و CO_3^{2-} (کربناتها) و PO_4^{3-} (فسفاتها)
Ba^{2+} , Ca^{2+} , Sr^{2+} (کاتیون فلزات قلیایی) و OH^- (هیدروکسیدها) و O^{2-} (اکسیدها)	Ba^{2+} , Ca^{2+} , Sr^{2+} (کاتیون فلزات قلیایی) و OH^- (هیدروکسیدها) و O^{2-} (اکسیدها)
NH_4^+ (کاتیون فلزات قلیایی، قلیایی خاکی) و S^{2-} (سولفیدها)	NH_4^+ (کاتیون فلزات قلیایی، قلیایی خاکی) و S^{2-} (سولفیدها)

خلاصه جدول فوق:

- ۱- نیتراتها، کلراتها و ترکیبات دارای یون های فلزات قلیایی و یون آمونیوم همگی محلول هستند.
- ۲- سولفات های (جن کاسپ) نام محلول هستند. این عبارت شامل حرف اول جیوه (II)، نقره، کلسیم، استرانسیم، سرب (II) و باریم است.
- ۳- کلریدها، بر میدها و یدیدها (مجنس) رسوب بوده و بقیه محلولند. این عبارت شامل حرف اول مس (I)، نقره، جیوه (I) و سرب (II) است.
- ۴- فلوئوریدها، فلزات قلیایی خاکی نام محلول بوده و بقیه فلوئوریدها محلول هستند.

- ۵- تمامی کربناتها، فسفاتها و سولفیدها نامحلول اند، به جز زمانیکه با یونهای فلزات قلیایی، قلیایی خاکی و یون آمونیوم همراه باشند.
- ۶- هیدروکسیدها نامحلول اند، به جز زمانیکه با یونهای فلزات قلیایی، قلیایی خاکی (بجز برلیم و منیزیم) و یون آمونیوم همراه باشند.

تذکر: در برخی موارد جدول فوق که در کتاب درسی نیز آمده است، با منابع معتبر همخوانی ندارد. اما با توجه به اینکه منبع اصلی شما برای کنکور کتاب درسی است پس ما نیز سعی کردیم مطالب را مطابق کتاب درسی عنوان کنیم. عنوان مثال تمامی ترکیبات گروه اول محلول عنوان شده در حالیکه لیتیم فلورورید و لیتیم کربنات هر دو نامحلول هستند.

جدول (۱۵): نمونه هایی از کلوئیدها با توجه به دو فاز پخش کننده و پخش شونده:

مثال	نام متداول	فاز پخش کننده	فاز پخش شونده
کف صابون	کف	مایع	گاز
پفک، اسفنج، سنگ پا، یونالیت	کف جامد	جامد	گاز
ابر و مه	آبروسول مایع	گاز	مایع
کره، شیر، مایونیز	امولسیون	مایع	مایع
ژله، ژل موی سر	ژل	جامد	مایع
دود، غبار	آبروسول جامد	گاز	جامد
انواع رنگهای روغنی	سول	مایع	جامد
انواع جواهرات رنگی مانند فیروزه، لعل، یاقوت	سول جامد	جامد	جامد

جدول (۱۶): مقایسه ویژگیهای کلوئیدها با محلولها و سوپسپانسیونها:

نمونه	اندازه ذره ها nm	ذره های سازنده	تعداد فازها	حداقل اجزای تشکیل دهنده	نوع مخلوط
آب نمک (آب حلال و نمک حل شونده)	کمتر از ۱	یونها یا مولکولها	۱	حلال و حل شونده	محلول
شیر (آب فاز پخش کننده و قطره های چربی فاز پخش شونده)	۱ - ۱۰۰	مولکولهای بزرگ یا توده های مولکولی	≥ ۲	فاز پخش کننده و فاز پخش شونده	کلوئید
خاکشیر (آب فاز پخش کننده و دانه های خاکشیر فاز پخش شونده)	> ۱۰۰	توده های مولکولی بزرگ یا ذره های بسیار کوچک ماده	≥ ۲	فاز پخش کننده و فاز پخش شونده	سوپسپانسیون

جدول (۱۷): عوامل مؤثر بر سرعت:

عامل	نوع تغییر	تغییر	تغییر سرعت	تاثیرات دیگر
سطح تماس (حالت فیزیکی)	افزایش	افزایش	افزایش	افزایش تعداد برخورد و تعداد پیچیده فعال
فشار	افزایش	افزایش	افزایش	کاهش حجم و افزایش غلظت و تعداد برخورد
حجم	افزایش	افزایش	افزایش	کاهش غلظت و کاهش تعداد برخورد
غلظت	افزایش	افزایش	افزایش	افزایش تعداد برخورد و تعداد پیچیده فعال
دما	افزایش	افزایش	افزایش	افزایش جنبش، تعداد برخورد و تعداد پیچیده فعال و تامین انرژی فعالسازی
کاتالیزگر	افزودن	افزایش	افزایش	کاهش انرژی فعالسازی رفت و برگشت به یک اندازه و عدم تاثیر روی مقدار ΔH

توجه: طبیعت یا ماهیت یک عامل نیست و تنها به ذات ماده وابسته است و قابل تغییر نیست. در ضمن برای جدول فوق حالت افزایش عوامل را آورده ام که برای حالت کاهش این عوامل، عکس این حالت ها اتفاق خواهد افتاد.

جدول (۱۸): عوامل موثر بر تعادل (اصل لوشاتنیه):

عامل	نوع تغییر	تغییر	تاثیرات بر تعادل	تاثیرات دیگر
مقدار یک ماده	افزایش	جابجایی در جهت مصرف آن	مقدار خود ماده افزوده شده و تمامی موادی که تولید می شوند، در تعادل جدید نسبت به تعادل قبلی افزایش می یابد.	
غلاظت	افزایش	جابجایی در جهت مصرف آن	با افزودن مقدار ماده یا کاهش حجم یا افزایش فشار اتفاق می افتد. مقدار خود ماده افزوده شده و تمامی موادی که تولید می شوند، در تعادل جدید نسبت به تعادل قبلی افزایش می یابد. اما در مرور فشار و مهم؟	
فشار	افزایش	جابجایی در جهت تولید مولهای گازی کمتر	افزایش غلاظت تمامی مواد نسبت به تعادل قبلی و افزایش سرعت رفت و برگشت	
حجم	افزایش	جابجایی در جهت تولید مولهای گازی بیشتر	کاهش غلاظت تمامی مواد نسبت به تعادل قبلی	
کاتالیزگر	افزودن	ندارد.	تنها قبل از برقراری تعادل سبب کاهش زمان رسیدن به تعادل می شود.	

توجه: هیچ یک از عوامل فوق بر مقدار ثابت تعادل تاثیر ندارد و تنها عامل دما بر مقدار ثابت تعادل تاثیر دارد که در جدول بعدی ملاحظه می کنید.

جدول (۱۹): تاثیر دما بر تعادل:

دما تنها عاملی است که علاوه بر جابجایی تعادل، مقدار عددی ثابت تعادل را نیز تغییر می دهد.

نوع تعادل	تغییر دما	جهت جابجایی	تغییر مقدار K
گرمگیر	افزایش	در جهت رفت	افزایش
گرمگیر	کاهش	در جهت برگشت	کاهش
گرماده	افزایش	در جهت برگشت	کاهش
گرماده	کاهش	در جهت رفت	افزایش

جدول (۲۰): تفسیر ثابت تعادل و تعیین موقعیت تعادل:

مقدار K	موقعیت تعادل	سهم واکنش دهنده ها یا فراورده ها
$K > 10^2$	در سمت راست (سمت فراورده ها)	سهم فراورده ها بیشتر است.
$K < 10^{-2}$	در سمت چپ (سمت واکنش دهنده ها)	سهم واکنش دهنده ها بیشتر است.
$10^{-3} < K < 10^{-2}$	در میانه	واکنش دهنده ها و فراورده ها تقریباً سهم یکسانی دارند.
$K > 10^{-3}$	در سمت فراورده ها	تقریباً واکنش دهنده ها بطور کامل مصرف می شوند.
$K < 10^{-1}$	در سمت واکنش دهنده ها	تقریباً واکنشی انجام نمی شود.

جدول (۲۱): شناساگر های سهی:

شناساگر			رنگ در محلولهای مختلف
اسیدی	بازی	خنثی	
لیتموس	بنفش	سرخ	آبی
فنولفالیین	بی رنگ	بی رنگ	ارغوانی
متیل نارنجی	نارنجی	سرخ	زرد

جدول (۲۲): مقایسه آند و کاتد در سلولهای گالوانی و الکترولیتی

آند	کاتد	
آنیون	کاتیون	یونهای جذب شده
به سوی بیرون سلول	به سوی درون سلول	جهت حرکت الکترونها
اکسایش	کاهش	نیم واکنش یا عمل
ثبت	منفی	علامت در پیل الکترولیتی
منفی	ثبت	علامت در پیل گالوانی

تذکرہ: در سلول گالوانی انرژی شیمیایی به انرژی الکتریکی تبدیل می شود و یک واکنش در جهت خودبخودی انجام می شود، اما در سلول الکترولیتی انرژی الکتریکی به انرژی شیمیایی تبدیل می شود و یک واکنش در جهت غیر خودبخودی انجام می شود.

جدول (۲۳): نظریه های اسیدو باز

نام دانشمند یا نظریه اسیدو باز	متن و توضیح نظریه
لاووازیه	لاووازیه اکسیژن را عنصر اصلی سازنده اسیدها در نظر گرفت.
دیوی	اسید به ترکیبی گفته می شود که در مولکول آن دست کم یک اتم هیدروژن وجود دارد (هیدروژن عنصر اصلی سازنده اسیدها است). هیدروژنی که می توان آن را طی واکنشی با یک اتم فلزی جایگزین کرد. به چنین هیدروژنی، هیدروژن اسیدی می گویند.
آرنیوس	اسید ماده ای است که در آب حل می شود و یون هیدروژن (H^+) پرتوون آزاد کرده یا تولید می کند. باز ماده ای است که به هنگام حل شدن در آب یون هیدروکسید ($OH^-_{(aq)}$) تولید می کند.
لووری - برونستد	اسید ماده ای (آنیون، کاتیون یا مولکول) است که بتواند صرف نظر از ماهیت حلال یک یون هیدروژن H^+ یا پرتوون را به ماده ای دیگر اهدا کند. عبارت دیگر اسید برونستد، دهنده پرتوون است. باز ماده ای (گونه شیمیایی) است که می تواند یک یون هیدروژن یا پرتوون را از ماده ای دیگر بپذیرد. به عبارت دیگر باز برونستد پذیرنده پرتوون است.
لوویس	لوویس مبادله جفت الکترون ناپیوندی را اساس اسید یا باز بودن مواد قرار داد. برطبق تعریف: باز لوویس، مولکول یا یونی است که دست کم یک جفت الکترون ناپیوندی دارد و می تواند آن را برای ایجاد یک پیوند داتیو در اختیار مولکول یا یون دیگر قرار دهد. اسید لوویس، مولکول یا یونی که دست کم دارای یک اوربیتال خالی بوده و پذیرنده جفت الکترون ناپیوندی است.

جدول (۲۴): کاربرد مواد در محدوده شیمی دیبرستکن

نام ماده	کاربرد ماده
اورانیم	از فروپاشی هسته آن، انرژی لازم برای تولید برق در نیروگاهها، زیردریایی ها و ناو های هواپیمابر فراهم می شود.
نتون	در تابلوهای روشنایی، تبلیغاتی و لیزر های گازی استفاده می شود.
اتان	سطح بزرگ ترین ماه سیاره کیوان (زلحل)، از اtan مایع پوشیده شده است.
اتن (اتیلن)	بعنوان عامل عمل آورنده استفاده می شود و نقش هورمونی دارد. همچنین در تهیه پلی تن و اتانول کاربرد دارد.
اتین (استیلن)	به دلیل دمای شعله زیاد در جوشکاری، برشکاری و چراغ های کاربیدی غارشناسان استفاده می شود.
دی متیل اتر	گازی شکل است و به عنوان پیشرانه در افشاره ها و گاز یخچال به کار می رود.
اتانول (اتیل الکل)	مایعی است که بعنوان حلal و ماده اولیه در صنایع شیمیایی بکار می رود.
الماس	هم کاربرد زیبایی (زیور آلات) و هم به دلیل سختی زیاد کاربرد صنعتی دارد.
گرافیت	ساخت الکترودهای زغالی و به همراه خاک رس در تهیه مغز مداد.
بنزن	مایعی بی رنگ و فرار، با شعله زرد می سوزد. در نفت خام و زغال سنگ یافت می شود و در صنایع شیمیایی کاربرد دارد.
نفتالن	بعنوان ضد بید برای نگاه داری فرش و لباس

جامد سفیدی که بصورت بلوری به رنگ سرخ یا صورتی است، سمی است و در زغالسنگ یافت می شود و برای تولید مواد شیمیایی مانند آسپیرین، فنول فتالئین، رنگ های نساجی و گندزدا در بیمارستانها	فنول
طعم دهنده مواد غذایی و مواد دارویی	متیل سالیسیلات
در تصفیه هوای درون فضای پیما	لیتیم پراکسید و لیتیم هیدروکسید
یکی از ترکیب های بکار رفته در ساخت فیلم های عکاسی	نقره بر مید
بعنوان حلال و واکنش دهنده مناسب برای تولید مواد شیمیایی و در برخی کشورها بعنوان سوخت استفاده می شود.	متانول(الکل چوب)
ضد عفونی کردن زخم ها و تولید مواد دارویی، آرایشی و بهداشتی	اتانول(اتیل الکل) یا الکل میوه
بعنوان ماده فلورئورسنت بکار می رود.	روی سولفید
در گذشته بعنوان هوش بر(بیهوش کننده) استفاده می شد.	دی اتیل اتر
تولید گاز نیتروژن برای پر کردن کیسه هوای خودرو	سدیم آزید
پر کردن کیسه هوا و به همراه گاز هیدروژن در تولید آمونیاک بکار می رود.	گاز نیتروژن
در کیسه هوا سدیم را به سدیم اکسید تبدیل می کند و دما را بطور ناگهانی تا 100°C افزایش می دهد.	آهن(III) اکسید Fe_2O_3
پس از جداسازی و خالص سازی به عنوان ماده اولیه برای تولید آمونیاک استفاده می شود.	هیدروژن موجود در گاز آب
حلال مناسب برای تعداد زیادی ترکیب ناقطبی و بعنوان رقیق کننده(تینر) در رنگ های پوششی کاربرد دارد.	هگزان
در تراشه های الکترونیکی و در سلول های خورشیدی کاربرد دارد و مطابق و اکتشن زیر تهیه می شود.	سیلیسیم خالص
$\text{SiCl}_4(\text{l}) + 2\text{Mg}(\text{s}) \rightarrow \text{Si}(\text{s}) + 2\text{MgCl}_2(\text{s})$	
حلال مناسب برای چربی ها، رنگ ها و انواع لاک ها و یکی از حلال های پر کاربرد در آزمایشگاه شیمی است.	استون
در قطران زغالسنگ وجود دارد، بی رنگ و آتش گیر است. بعنوان حلال در صنایع مختلفی چون رنگ و رزین کاربرد دارد.	تولوئن
به همراه آب در بسته های گرمایزا وجود دارد و به عنوان کمک ذوب در سلول دانز برای الکترولیز سدیم کلرید دارد.	کلسیم کلرید
در زرد تخم مرغ وجود دارد و به عنوان امولسیون کننده در تهیه سس مايونز از روغن و سرکه استفاده می شود.	لیسیتین

موفق باشید